

ЗА ИНОВАЦИИ В ОБУЧЕНИЕТО ПО АРХИТЕКТУРА - НОВ ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН МОДЕЛ

Д-Р АРХ. АНЕТА СЛАВОВА
КАТ. „ОБЩЕСТВЕНИ СГРАДИ“,
АРХИТЕКТУРЕН ФАКУЛТЕТ - УАСГ,
ЧАСТ ОТ ЕКИПА ОРГАНИЗАТОРИ
НА ИСУ 2017, ИНИЦИАТОР НА
ФОРМАТА

Живеем във време на промяна, особено в области, в които технологичната революция коренно променя начина на функциониране на кариерата. Образованието може да се разглежда и като начин за справяне. Никоя професия не се е променяла повече във времето от архитектурната.

Всичко се променя, независимо дали ни харесва или не, без значение как сме образовани или как сме практикували в миналото.

В този предизвикателен нов свят изглежда, че университетът се опитва да се справи с промените на едро, като влиза в сфери като "изследвания", "моделни", „практики“ и „нови технологии“.

Младите хора се нуждаят от възможности да експериментират, да придобиват опит и да си представят бъдещето. Възрастните, които търсят нови шансове, също имат полза от такива импулси. Може би целта е привеждане на всички заедно за пътуването към бъдещето.

Създаването на програми за обучение и бизнес ускорители, способността да се споделят знания и умения е част от една социална отговорност към студентите, ефективно задълбочаване на мрежата от взаимоотношения в рамките на университетската общност, неговата екосистема и по-голямата социална икономика. Без да се използват тези академични структури и моменти за обмен, се губят добрите възможности за учене и придобиване на

умения, както и култивиране на лидери.

Въпросът за начина, по който обучаваме нашите архитекти, дизайнери, инженери за бъдещето, е разделящ. С бързото усъвършенстване на способностите на нашата технология, новите носители на виртуална реалност, роботика и изкуствен интелект се променя архитектурната професия на фундаментално ниво. Това създава въпроса дали архитектурната педагогика е в крак с времето и е обучавала студентите да бъдат готови както за професионална практика, така и за несигурното бъдеще...

И отново на дневен ред идва необходимостта от изграждане на умения за работа в екип. Това не е новост за световната практика, но е новост за България - да работят студенти от различни специалности и университети в екипи по една реална задача като проект. Цялата тази проблематика се овладява днес и чрез интердисциплинарни студентски работилници, както е проведеният вече през 2017 г. в УАСГ за трета поредна година експеримент -

"ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРЕН СТУДЕНТСКИ УЪРКШОП ИСУ"

Той предлага нова среда, придобиване на нови умения, нов начин на организация, нов ПРОЦЕС на работа в екип, придобити от дизайнерските студиа, курсовете за професионална практика и използването на съвременни технологични инструменти, да подготвят студентите

за "неизвестно" бъдеще на професията. За да се справят с променящите се ситуации на бъдещето, е необходимо да вдъхновяваме интелектуалното любопитство преди всичко в младите хора.

Всички тези промени ни накараха за трета поредна година да тестваме у нас една нова практика на преподаване и работа в екип на студентите.

Форматът ИСУ бе проведен от 27.10 до 3.11.2017 г. в УАСГ под патронажа на главния архитект на Столичната община арх. Здравко Здравков. Уъркшопът бе проведен паралелно с Юбилейното честване на 75 години УАСГ и представлява иновативна форма на обучение чрез екипна работа на студенти от различни специалности и университети по реална задача.

Тази творческа студентска работилница събра 34 мотивирани и смели студенти, които търсят провокацията и иновативността в образованието си в България. Точно такава бе атмосферата в уъркшопа - един брейнсторминг върху реална задача с интердисциплинарни екипи. Задачата бе "Алтернативи на паркинг в центъра на София. Създаване на пространство за хората пред НАГ".

Форматът ИСУ събра за 7 дни съмишленици студенти от различни университети в София – УАСГ – архитектура и урбанизъм, НХА – рекламен дизайн, НБУ – архитектура, Лесотехнически университет – ландшафтна архитектура,

УНСС - бизнес - арт предприемачество. Форматът се състоя в ПРОЖЕКТИРАНЕ, единственото място в УАСГ, където студентите могат да работят заедно в подходяща среда на design studio и това да им помага.

СФОРМИРАНИТЕ ЧЕТИРИ ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНИ ЕКИПА РАБОТИХА ПО НОВ ПОДХОД

иновативен за нашето стерилно образование, в екипи, подобно на реалния творчески процес. Бе разчупена академичната рамка и студентите влязоха в нови роли – вместо пасивни обучаеми те бяха креативни автори на концепции, които могат да бъдат дори реализирани. Подкрепа получаваха от ментори, мюлтъри от академичните среди и колеги от практиката. Гост-лектори бяха Ерик Хаас от Амстердам, част от екипа на OSMOOS - Белгия, проф. д-р Кирил Тодоров – УНСС, ръководител на департамент "Бизнес арт предприемачество", д-р арх. Доника Георгиева – УАСГ, д-р Вероника Димитрова – СУ, социология, арх. Виолетка Славова, завършила Миланската политехника, арх. Мария Стайнова, специализирала в Амстердам, арх. Жоржета Рафаилова - ОП "Софпроект-ОГП", арх. Надежда Соколова – VELUX, арх. Мариана Сърбова – спечелила 1 награда за Теплоцентралата в София, урб. Нурхан Реджеб – PLACEMAKE, специализирал във Вашингтон, урб. Силвия Чакърлова от PLACEMAKE, арх. Петя Петрова – "Велоеволюция".

САМИЯТ ПРОЦЕС Е В ОСНОВАТА НА РАБОТАТА В ТВОРЧЕСКАТА РАБОТИЛНИЦА

- сериозното проучване на задачата на различни нива - социологическото проучване с хората живеещи, работещи и минаващи на това място, историческият контекст на средата, многофункционалните възможности за различни активности на пространството позволиха на студентите да направят опити за създаване на обновено споделено пространство за хората в центъра на София. Във всички предложения еднородно с предимство са хората, като колите минават на втори план, зоната е 30-30 км/ч и преминаването е споделено. Интересни са и предложенията за трамвая на това място, като се предвижда различен режим на обществен транспорт и в определени часове може да има стационарен трамвай, работещ като място за кафе и чаша вино, за социални контакти на общността в центъра на столицата.

Акцентът бе поставен на освободеното площадно пространство за хората пред НАГ. Различните проекти дадоха различна трактовка на активностите в контекста на мястото с толкова историческа енергия. Основното е различните възможности за многофункционалното му използване като минало, настояще и бъдеще за града.

Накрая тази творческа игра завърши с презентирание на концепцията с powerpoint, табло А0 с илюстрация на основната идея, с макет/и на предложението и докладване от екипите пред жури и публика.

ФИНАЛЪТ НА ТОВА СМЕЛО ОБУЧИТЕЛНО СЪСТЕЗАНИЕ

приключи с журиране от колеги – арх. Атанас Динев, представител на КАБ, арх. Жоржета Рафаилова, "Софпроект-ОГП", арх. Любо Георгиев, директор на ОП "Софпроект-ОГП", доц. г-р арх. Даниела Янкова, НХА София, г-р арх.

Доника Георгиева - УАСГ, арх.инж. Любомир Илиев - CEO, BIM Implementer BIM Manager, арх. Мирослав Велков, урб. Силвия Чакърлова от PLACEMAKE, г-р арх. Ангел Мазников, УАСГ, арх. Десислава Димитрова - КАБ София, арх. Веселин Веселинов.

Журието реши да бъде излъчен един проект на първо място и 3 поощрения, като определено беше затруднено поради добрите концепции и представяне на екипите. Студентите и мютърите получиха сертификати за участието си.

Бизнесът също бе включен като активна страна - спонсори и презентатори на нови технологии и изделия и медии - ВАУМІТ, ЕЙ ДЖИ СИ ФЛАТ ГЛАС БЪЛГАРИЯ, „СВЕЛЛОЗАРА ДРАГАНОВА СД“ ООД, ЕЙ БИ ЕС 1 ООД, КАБ, VELUX, JAF, „ИНТЕГРА КОНСУЛТ ПРОЕКТ“, ГРАДЪТ МЕДИЯ ГРУП, САБ - сн. АРХИТЕКТУРА.

Това, което е иновативното в ИСУ 2017, е

ПРОДЪЛЖЕНИЕТО НА ОБУЧЕНИЕТО НА СТУДЕНТИТЕ КАТО НОВА ОБУЧИТЕЛНА СРЕДА И НАДГРАЖДАНЕ НА НОВИ УМЕНИЯ

оценени високо от участващите студенти, ментори и жури. Всички пожелаха да продължи тази иновативна инициатива, която да провокира крещящата необходимост от промяна в програмите на образованието по архитектура в България.

Проведеният за трета година уъркшоп доказа, че на практика използваният подход е добър съвременен метод на работа на студенти от различни специалности в екипи. Такава обучителна практика не е новост за големите университети по света. Тя доказва, че има друг начин на работа, който мотивира и кара студентите за много кратко време да надградят значителна информация от експерти от реалния професионален живот и да получат повече умения, обмяна на информация и най-важното - уменията за работа в екип.

Би било добре участници в подобни инициативи заслужено да получават кредити подобно на факултативни дисциплини, ако черпим опит от добрите международни практики в академичните среди.

Благодарим на студентите, дръзнали да участват в ИСУ 2017, на интересните лектори, на менторите за скъпото отделено време в името на по-доброто образование, близо до реалната практика, на колегите от журието, които спонтанно пожелаха да уважат труда и амбицията на младите хора, и на нашите спонсори, без които нямаше да се състои този формат.

Благодарим на нашия университет УАСГ в лицето на ръководството, че позволи да се състои творческата работилница. Наши гости бяха зам.-ректорът доц. г-р инж. Борис Цанков, проф. г-р инж. Фантина Рангелова, доц. г-р арх. Валери Иванов. Благодарим на всички! ■

Всички университети по света търсят начини да преподават нещата от бъдещето за бъдещето, а не от миналото за бъдещето.
Проф. г-р арх. Стефан Попов

Арх. Любо Георгиев,
директор на ОП
"Софпроект-ОГП",
ръководител на екипа
"Визия за София",
участвал във финалното
журиране на проектите и
презентациите

В моите очи образованието, което е еднопосочен процес на предаване на знания от по-опитния към по-неопитния, е лошо образование. По-доброто образование е свързано със създаването на условия и стимулирането на личностното развитие и обогатяване в разностранни аспекти. ИСУ е действие в посоката на по-доброто образование. Работилницата разчита на личната мотивация на студентите, нещо, което трябва да бъде подкрепяно и насърчавано. Тя поставя студентите в една непозната, но всъщност много близка до реалността ситуация - тази на работата в мултидисциплинарна група от непознати. Може би в началото е плашещо и объркващо, но пък такива (първоначално) дискомфортни ситуации каляват и развиват. Програмата е направена така, че да насърчава критичния поглед и мисленето на студентите, а не съобразяването (и наизустяването) с мнението на по-опитния. И ги учи, че правенето на грешки е нещо, което може да е полезно за тяхното развитие. И накрая в резултат на това излизат на преден план тези, които са се организирали по-добре, които са проучили по-точно, които са мислили по-критично. Тоест студентите научават, че трудът и интелектът всъщност могат да са от полза. ИСУ е модел, който ми се иска да видя приложен по-често, в повече университети, с повече студенти. ■

Арх. Ирина Ангелова,
ментор в ИСУ 2017

Има различни поводи, които те отвеждат до УАСГ, но определено ИСУ 2017 е сред най-добрите. Минаваш през бариерата на паркинга и попадаш в студио ПРОЖЕКТИРАНЕ. Зелените на цвят инсталации в интериора сигнализират, че всичко е възможно и предстои ново приключение. Кипи творческа атмосфера от сутрин до късно вечер. Големи маси, големи екипи, големи идеи и всичко се случва само за няколко дни. Всеки, който избяга от ежедневната си програма и се потопи в уъркшопа, не съжалява, а очаква следващото издание с нетърпение. И най-големия комплимент е, че студентите решават да повторят участието си в програмата отново и отново.

Задачата тази година беше целенасочена в сферата на градския дизайн. Тема, която е рядко застъпена в образованието ни, за жалост още по-рядко в практиката. За справянето с казуса са необходими погледите и идеите на различни специалисти. Групите от 8-9 души позволиха студентите от различни университети да се срещнат, да обменят опит и да се справят със задачата в срок. Интензивна програма, обучителни лекции от практиката, вълнуваща работа и всеки участва с голямо желание. Седмицата на уъркшопа е зареждаща за всеки ментор и е като радар, тъй като получава обратна връзка за своята работа от студентите. ■

Арх. Надежда Соколова,
VELUX – спонсор на ИСУ
2017

ИСУ е формат от живия живот. Задачата е истинска, предизвикателствата са истински и както винаги - много, работата е истинска. Информацията е компресирана, учебният процес не е просто катализиран, знанието се инжектира направо от източника - практикуващи архитекти, врящи в реални проекти. Архитектурата се учи само с правене. Уъркшопът създава червееви дупки в безпределния пространствено-времеви континуум, разделящ следването на архитектура и практикуването на архитектурната професия.

Специални благодарности на менторите на екипите в Творческата работилница, без които не можеше да се проведе този иновативен образователен формат и които отделиха от ценното си време заедно със студентите да консултират тяхната работа по време на уъркшопа: г-р арх. Венета Златинова – УАСГ, градоустройство и териториално устройство, арх. Десислава Ковачева - УАСГ, история и теория на архитектурата, г-р арх. Ирина Ангелова, арх. Христо Тритаков, арх. Ангел Савлаков – НБУ, г-р арх. Васил Кашукеев – УАСГ, катедра "Обществени сгради", г-р арх. Анета Славова - УАСГ, катедра "Обществени сгради", арх. Десислава Парлапанска, арх. Виолетка Славова, арх. Мария Стайнова, арх. Иванка Иванова, хуг. Светлин Балеждеров – НХА, Вероника Димитрова - СУ, социология.

Големите благодарности са за най-важните - участниците в ИСУ 2017 – СТУДЕНТИТЕ!

Бъдете винаги такива специални, креативни хора, с хъс, мотивирани, с желание за нови творчески провокации и успех!

В ход е подготовката и организацията на ИСУ 2018 с покана от ОП "Софпроект-ОГП" за тестване на иновативната стратегия „София играе“. ■